

Uchwała XLVIII/381/2022
Rady Gminy Grunwald

z dnia 31 marca 2022 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i innych uzależnień na lata 2022-2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2022 r. poz. 559, 583), art. 4¹ ust. 1, i 2 i 2a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2021 r. poz. 1119, 2469; 2022 r., poz. 24, 218), art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050; z 2021 r., poz. 2469) Rada Gminy Grunwald uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i innych uzależnień na rok 2022-2025 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr XLV/350/2021 Rady Gminy Grunwald z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i innych uzależnień na rok 2022.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Grunwald.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Ewa Bawolska

Uzasadnienie

Zgodnie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych należy do zadań gminy.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii prowadzenie działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gminy. Powyższe zadania należy realizować w oparciu o program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Zgodnie z art. 21 ustawy z 17.12.2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r., poz. 2469) uchwalone przed dniem 1 stycznia 2022 r.:

1) gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w brzmieniu dotychczasowym,

2) Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, o którym mowa w art. 10 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, w brzmieniu dotychczasowym

- zachowują moc do dnia uchwalenia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż do dnia 31 marca 2022 r., i są finansowane na dotychczasowych zasadach.

W związku z faktem, iż nowelizacja weszła w życie od 1.1.2022 r. konieczne jest podjęcie nowej uchwały. Jednocześnie w związku z nowo uchwalonym art. 2a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi gminny program sporządza się na okres nie dłuższy niż 4 lata, dlatego nowy program będzie obowiązywał w latach 2022-2025.

Sporządził

Jan Sokołowski

Załącznik do uchwały Nr XLVIII/381/2022
Rady Gminy Grunwald
z dnia 31 marca 2022 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH, PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII I INNYCH UZALEŻNIEŃ
NA LATA 2022 - 2025**

I. Wprowadzenie

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i innych uzależnień jest zapisem działań, które będą realizowane w ramach zadań własnych gminy, w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i innych uzależnień, przemocy w rodzinie i innych problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz integracji społecznej osób uzależnionych na terenie gminy Grunwald w latach 2022-2025. Zadania przewidziane do realizacji, zapisane w poniższym programie są kontynuacją działalności prowadzonej w latach ubiegłych. Doświadczenia zdobyte podczas dotychczasowej pracy pozwalają na dokładniejsze poznanie środowiska lokalnego i jego potrzeb oraz dostosowanie form i sposobów działania.

Podstawa prawna opracowania Programu:

- a) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- b) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025,
- c) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- d) ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- e) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- f) ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw.

Na terenie Gminy Grunwald funkcjonuje szereg instytucji i organizacji pozarządowych, które współdziałają w zakresie profilaktyki i rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i innych uzależnień. Zaliczyć możemy do nich:

- Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gierzwałdzie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Grunwald z siedzibą w Gierzwałdzie,
- Komisariat Policji w Stębarku,
- Dzienny Dom Senior + w Gładach,
- Ochotnicza Straż Pożarna,

— Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. uzależnień i przemocy w Gierzwałdzie.

Przy realizacji Programu Gmina Grunwald ściśle współpracuje między innymi: z placówkami oświatowymi, świetlicami wiejskimi, kuratorami, softysami, asystentami rodziny. Program nawiązuje do Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grunwald na lata 2017 – 2026.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane są poprzez działania określone w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi :

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii określone są w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i zakładają kształtowanie odpowiedniej polityki społecznej, oświatowej i zdrowotnej w szczególności poprzez:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;

3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów narkomanii;
5. pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zadania ujęte w gminnym programie powinny uwzględniać cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określone w Narodowym Programie Zdrowia. Zadania jednostki samorządu terytorialnego wynikające z Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025, obejmują:

Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom

1. edukację zdrowotną i profilaktykę uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowaną zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom;
2. monitorowanie i badania problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów, używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu);
3. edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień;
4. poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego;

5. poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo- wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin;
6. zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie;
7. Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich.

Uzależnienie od alkoholu

1. Wdrożenie i upowszechnianie standardów i procedur profilaktyki, diagnozy oraz terapii FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych) zgodnie z aktualnym stanem wiedzy naukowej;
2. Kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie oraz na temat FASD;
3. Zmniejszanie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu;
4. Zwiększanie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, sprzedaży, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych.

Uzależnienia od zachowań (uzależnienia behawioralne)

1. Upowszechnianie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych, w tym wydawanie materiałów informacyjno-edukacyjnych, prowadzenie kampanii społecznych, strony i poradni internetowej oraz telefonu zaufania.

Uzależnienia od narkotyków

1. Zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP;

Promocja zdrowia psychicznego

1. Realizacja projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz profilaktycznych opartych na podstawach naukowych, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, wskazującej i selektywnej

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i innych uzależnień określa gminną strategię w zakresie

profilaktyki i minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków oraz innych uzależnień.

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie, dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o zasoby instytucjonalne i osobowe.

II. Diagnoza problemu uzależnień w Gminie Grunwald

Gmina Grunwald położona jest w środkowej części województwa warmińsko-mazurskiego, powiecie ostródzkim. Graniczy z gminami: Ostróda, Dąbrówno, Olsztynek i Kozłowo. Na terenie gminy położonych jest 36 miejscowości tworzących 21 sołectw.

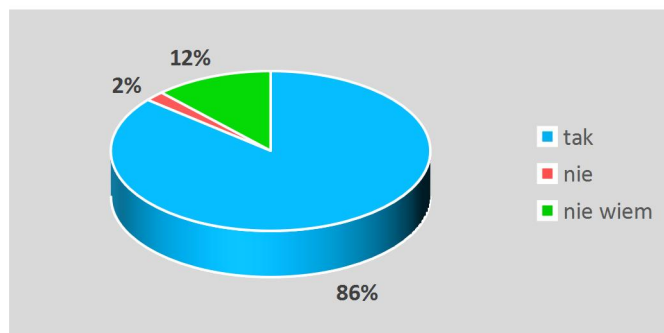
Na koniec 2021 roku gmina Grunwald liczyła 5 318 mieszkańców z czego 49 % stanowiły kobiety, a 51 % mężczyźni. W gminie przeważają osoby w wieku produkcyjnym – 61,9 % mieszkańców, drugą pod względem liczebności grupą jest ludność w wieku przedprodukcyjnym – 21,1 %, natomiast najmniejszą grupę stanowią osoby w wieku poprodukcyjnym – 17 %.

Na potrzeby opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grunwald na lata 2017 – 2026 wśród mieszkańców Gminy Grunwald przeprowadzono anonimową ankietę na temat problemów występujących w Gminie Grunwald.

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji a ponad 60 chorób i urazów ma związek z alkoholem. Szkody wywołane alkoholem nie ograniczają się do szkód występujących u osoby uzależnionej. Poza wyniszczeniem zdrowotnym i psychicznym, które dotyka osoby uzależnione, ma również wymiar społeczny, obejmując swym zasięgiem członków rodzin i osoby żyjące w najbliższym otoczeniu osoby uzależnionej

W związku z powyższym mieszkańców Gminy Grunwald zapytano, czy dostrzegają na terenie Gminy Grunwald problem uzależnienia od alkoholu.

Wykres nr 1. Występowanie problemu alkoholizmu w gminie



Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grunwald na lata 2017-2026, opracowanie na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

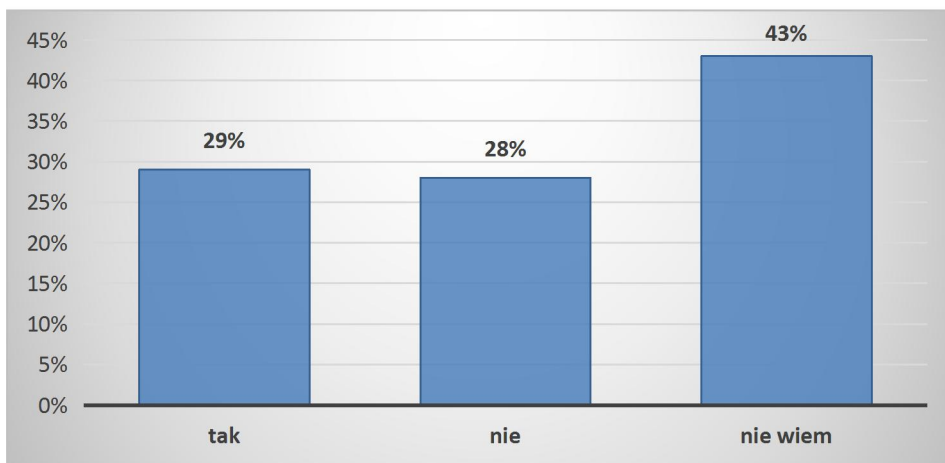
Zdecydowana większość badanych mieszkańców (86%) dostrzega występowanie problemu alkoholizmu w Gminie Grunwald. Problemu takiego nie dostrzega tylko 2% respondentów. Ankietowani uważają, że alkoholizm jest najważniejszym problemem społecznym gminy i to właśnie osoby uzależnione potrzebują szczególnego wsparcia. Zdecydowana większość badanych mieszkańców uważa, że alkohol stanowi najważniejszy problem nie tylko rodzin ale niestety również dzieci i młodzieży. Niepokojący jest fakt, że młodzież ma łatwy dostęp do alkoholu i sięga po niego w coraz młodszy wiek.

W opinii 30 respondentów w celu rozwiązania najważniejszych problemów społecznych, z którymi borykają się mieszkańcy Gminy, samorząd lokalny powinien położyć największy nacisk na likwidację patologii społecznych (alkoholizmu, narkomani).

Drugim problemem również niszczącym człowieka i jego rodzinę jest narkomania. Uzależnienie od narkotyków jest chorobą, na którą może zachorować każda osoba eksperymentująca ze środkami zmieniającymi świadomość. W dzisiejszych czasach poważne wyzwanie stanowią „dopalacze”. Ogromny problem w związku z pojawieniem się dopalaczy, oprócz ich szkodliwego działania, stanowi stosunkowo łatwa dostępność dla młodych ludzi.

Przedstawiciele środowiska lokalnego zapytano, czy dostrzegają w Gminie Grunwald problem narkomanii w tym dopalaczy.

Wykres nr 2. Występowanie problemu narkomanii, w tym dopalaczy w Gminie Grunwald



Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grunwald na lata 2017-2026, opracowanie na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Problem narkomanii, w tym dopalaczy w Gminie Grunwald dostrzega 29% badanych. Problemu takiego nie dostrzega 28% respondentów. 43% ankietowanych nie miało

Podmiot wypełniający	2017		2018		2019		2020		2021	
	Liczba wszystkich Niebieskich Kart – A	Liczba Niebieskich Kart – A wszczynających procedurę „Niebieskie Karty”	Liczba wszystkich Niebieskich Kart – A	Liczba Niebieskich Kart – A wszczynających procedurę „Niebieskie Karty”	Liczba wszystkich Niebieskich Kart – A	Liczba Niebieskich Kart – A wszczynających procedurę „Niebieskie Karty”	Liczba wszystkich Niebieskich Kart – A	Liczba Niebieskich Kart – A wszczynających procedurę „Niebieskie Karty”	Liczba wszystkich Niebieskich Kart – A	Liczba Niebieskich Kart – A wszczynających procedurę „Niebieskie Karty”
Ogółem	29	25	26	20	19	18	26	22	8	8
Policja	28	24	24	18	18	17	26	22	8	8

sprecyzowanego zdania na ten temat.

Zjawisko przemocy w rodzinie w nierozłączny sposób wiąże się z problemem alkoholowym występującym w rodzinach. Według danych statystycznych Policji większość sprawców fizycznego lub psychicznego znęcania się nad członkami rodzin działa pod wpływem alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych.

Rodziny, w których zdiagnozowano problem przemocy domowej zostają objęte interdyscyplinarnymi działaniami w ramach procedury „Niebieska Karta” od momentu potwierdzenia przemocy w rodzinie do czasu jej trwałego ustania.

Poniższa tabela prezentuje liczbę wypełnionych „Niebieskich Kart – A” przez uprawnione podmioty w latach 2017-2021.

Jednostka organizacyjna pomocy społecznej	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0
Komisja rozwiązywania problemów alkoholowych	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Oświata	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Ochrona zdrowia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabela nr 1. Liczba wypełnionych „Niebieskich Karta – A” przez uprawnione podmioty w latach 2017-2021

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grunwald na lata 2017-2026, opracowanie na podstawie danych GOPS GRUNWALD

Z analizy powyższych danych wynika, że w roku 2017 wypełniono 29 „Niebieskich Kart – A”, w tym 25 wszczynających procedurę „Niebieskie Karty”. W roku 2018 wypełniono 26 „Niebieskich Kart – A”, w tym 20 wszczynających procedurę „Niebieskie Karty”. W roku 2019 wypełniono 19 „Niebieskich Kart – A”, w tym 18 wszczynających procedurę „Niebieskie Karty”. Podmiotem wypełniającym najczęściej jest Policja. W roku 2020 wypełniono 26 „Niebieskich Kart – A”, w tym 22 wszczynające procedurę „Niebieskie Karty”. W roku 2021 wypełniono 8 „Niebieskich Kart – A”, w tym 8 wszczynających procedurę „Niebieskie Karty”. Podmiotem wypełniającym najczęściej jest Policja.

Statystyki dotyczące liczby osób dotkniętych przemocą w rodzinie w Gminie Grunwald zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela nr 2. Osoby dotknięte przemocą w rodzinie w Gminie Grunwald w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Ogółem	89	77	68	84	39
Kobiety	40	30	23	29	18
Mężczyźni	13	19	7	10	4

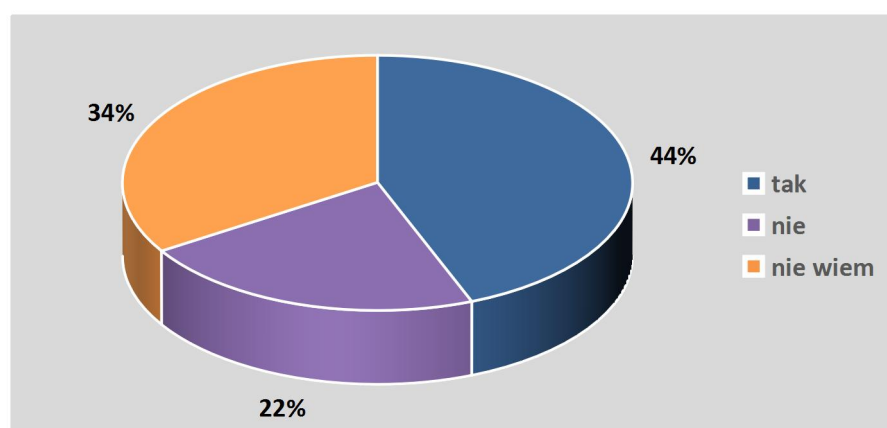
Dzieci	36	28	38	45	17
--------	----	----	----	----	----

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grunwald na lata 2017-2026, opracowanie na podstawie danych GOPS Grunwald

Dane zawarte w tabeli ukazują, że w 2017 roku przemocy doświadczyło 89 osób, w 2018 – 77, a w 2019 - 68 . W 2020 roku przemocy doświadczyły 84 osoby. W 2021 roku przemocy doświadczyło 39 osób. Osoby dotknięte przemocą w rodzinie to najczęściej kobiety i dzieci.

Mieszkańców Gminy Grunwald zapytano także, czy na terenie Gminy Grunwald występuje problem przemocy w rodzinie.

Wykres nr 3. Występowanie problemu przemocy w rodzinie w Gminie Grunwald



Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grunwald na lata 2017-2026, opracowanie na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Problem przemocy w rodzinie w Gminie Grunwald dostrzega 44% respondentów, przeciwnego zdania jest 22%. Ponadto badani mieszkańcy uważają, że ofiary przemocy domowej potrzebują szczególnego wsparcia.

Do jednego z głównych zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Polskie ustawodawstwo mówi o zobowiązaniu do leczenia odwykowego, a więc nie ma to charakteru przymusu w sensie prawnym.

W 2017 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wystosowała 64 zaproszenia na rozmowę motywującą w związku z nadużywaniem alkoholu. W tym okresie do Komisji wpłynęło 20 wniosków o leczenie. 14 osób skierowanych zostało na badanie biegłych psychologa i psychiatry w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. W związku z uchyleniem się od podjęcia terapii przez niektórych zgłoszonych, Komisja wystosowała do Sądu Rejonowego w Ostródzie 6 wniosków w sprawie wszczęcia postępowania o zobowiązanie do leczenia odwykowego. Postanowieniem Sądu 6 osób zostało zobowiązanych do podjęcia leczenia.

W 2018 roku wpłynęło 25 informacji o interwencji Policji w stosunku do osób będących pod wpływem alkoholu. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wystosowała 48 zaproszeń na rozmowę motywującą w związku z nadużywaniem alkoholu. W tym okresie do Komisji wpłynęło 28 wniosków o leczenie. 10 osób skierowanych zostało na badanie biegłych psychologa i psychiatry w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. W związku z uchyleniem się od podjęcia terapii przez niektórych zgłoszonych, Komisja wystosowała do Sądu Rejonowego w Ostródzie 13 wniosków w sprawie wszczęcia postępowania o zobowiązanie do leczenia odwykowego. Postanowieniem Sądu 12 osób zostało zobowiązanych do podjęcia leczenia.

W 2019 roku wpłynęło 19 informacji o interwencji Policji w stosunku do osób będących pod wpływem alkoholu. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wystosowała 28 zaproszeń na rozmowę motywującą w związku z nadużywaniem alkoholu. W tym okresie do Komisji wpłynęło 9 wniosków o leczenie. 5 osób skierowanych zostało na badanie biegłych psychologa i psychiatry w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. W związku z uchyleniem się od podjęcia terapii przez niektórych zgłoszonych, Komisja wystosowała do Sądu Rejonowego w Ostródzie 1 wniosek w sprawie wszczęcia postępowania o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

W 2020 roku wpłynęły 23 informacje o interwencji Policji w stosunku do osób będących pod wpływem alkoholu. W tym okresie do Komisji wpłynęło 21 wniosków o leczenie. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wystosowała 34 zaproszenia na rozmowę motywującą w związku z nadużywaniem alkoholu. 15 osób skierowanych zostało na badanie biegłych psychologa i psychiatry w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. W związku z uchyleniem się od podjęcia terapii przez

niektórych zgłoszonych, Komisja wystosowała do Sądu Rejonowego w Ostródzie 17 wniosków w sprawie wszczęcia postępowania o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

W 2021 roku wpłynęło 9 informacji o interwencji Policji w stosunku do osób będących pod wpływem alkoholu. W tym okresie do Komisji wpłynęło 11 wniosków o leczenie. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wystosowała 31 zaproszeń na rozmowę motywującą w związku z nadużywaniem alkoholu, 4 osoby skierowane zostały na badanie biegłych psychologa i psychiatry w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. W związku z uchylaniem się od podjęcia terapii przez niektórych zgłoszonych, Komisja wystosowała do Sądu Rejonowego w Ostródzie 6 wniosków w sprawie wszczęcia postępowania o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

Z prowadzonej ewidencji wynika, że najczęściej spotykanymi przesłankami do wszczęcia procedury zobowiązującej do przymusowego leczenia w przedmiocie uzależnienia od alkoholu jest agresywne zachowanie osoby pijącej w stosunku do pozostałych domowników, demoralizacja małoletnich, zaniedbywanie życia rodzinnego, częste uchylanie się od podjęcia pracy przez osoby nadużywające alkoholu, nie łożenie na utrzymanie rodziny.

Przytoczone powyżej problemy związane z nadużywaniem alkoholu stanowią o zasadności podejmowania działań zmierzających do przeciwdziałania alkoholizmowi i minimalizacji szkód wynikających z jego nadużywania, a tym samym o konieczności realizowania zadań wynikających z programu.

Środki na działalność profilaktyczną pochodzące z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w latach 2017-2020

Tabela nr 3

	2017	2018	2019	2020
Wysokość środków	82 099,33 zł	89 089,00 zł	92 337,31 zł	82 627,24 zł

Z powyższych danych wynika, że sprzedaż napojów alkoholowych w punktach sprzedaży na terenie Gminy Grunwald od pięciu lat utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

Wysokość środków finansowych przeznaczonych w latach 2017-2020 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Grunwald z siedzibą w Gierzwałdzie na pomoc rodzinom z problemem alkoholowym.

Tabela nr 4

	2017	2018	2019	2020
Wysokość środków	258 261,00 zł	243 750,00 zł	147 853,00 zł	117 700,00 zł

Wysokość środków finansowych wypłaconych rodzinom w kolejnych latach maleje.

Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej Grunwald z siedzibą w Gierzwałdzie w tym korzystających z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny również zmniejsza się.

Tabela nr 5

	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej:	417	389	358	295
w tym z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny	92	98	54	44

III. Cel główny i cele szczegółowe

Celem głównym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 jest:

Ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, używania substancji psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu

wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Grunwald oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Cel główny będzie realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i innych uzależnień oraz przemocy w rodzinie.
2. Wspieranie działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież. Wzmacnianie czynników chroniących i motywujących do większej aktywności w życiu społecznym.
3. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i innych uzależnień oraz przemocy w rodzinie. Współpraca z organizacjami i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki, rehabilitacji uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
4. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie, używających substancji psychoaktywnych oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi z używania alkoholu, substancji psychoaktywnych a także dotkniętych przemocą w rodzinie.
5. Zapewnienie działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gierzwaldzie.
6. Ograniczenie dostępu do alkoholu.

IV. Działania i realizacja celów Programu

Cel szczegółowy 1		Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i innych uzależnień oraz przemocy w rodzinie	
Działanie		Wskaźnik	Podmiot realizujący
1	Zakup i realizowanie programów profilaktycznych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego adresowanych do dzieci,	1. Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych, projektów; 2. Liczba osób, które zostały objęte programami.	GKRPA, Pełnomocnik, placówki oświatowe

	młodzieży, rodziców i wychowawców		
2	Organizowanie spotkań dla rodziców, nauczycieli i innych grup zawodowych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz zapobiegania przemocy	1. Liczba spotkań; 2. Liczba osób, które wzięły udział w spotkaniach.	GKRPA, Pełnomocnik, placówki oświatowe
3	Organizowanie i dofinansowanie szkoleń, kursów, specjalizacji, studiów podnoszących kwalifikacje członków Komisji, realizatorów programu oraz innych osób zawodowo zajmujących się działaniami profilaktycznymi i terapeutycznymi	1. Liczba zorganizowanych i dofinansowanych szkoleń; 2. Liczba osób, które wzięły udział w szkoleniach.	GKRPA, Pełnomocnik, zespół interdyscyplinarny, placówki oświatowe
4	Realizowanie zajęć profilaktycznych, opiekuńczo-wychowawczych, socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych bądź zagrożonych problemem uzależnień oraz przemocy w rodzinie	1. Liczba zrealizowanych zajęć profilaktycznych, opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych; 2. Liczba osób objętych zajęciami.	GKRPA, Pełnomocnik, zespół interdyscyplinarny, placówki oświatowe, GOPS, GOK
5	Prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości alkoholu, narkotyków i innych substancji uzależniających oraz zagrożeniu uzależnieniami behawioralnymi skierowanej do różnych grup odbiorców m.in. poprzez zakup i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych, edukacyjnych i promocyjnych	1. Liczba zakupionych i rozpowszechnionych materiałów informacyjnych, edukacyjnych i promocyjnych.	GKRPA, Pełnomocnik, placówki oświatowe, GOPS, Policja, służba zdrowia
6	Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemów uzależnień oraz badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu	1. Liczba przeprowadzonych diagnoz.	GKRPA, Pełnomocnik, placówki oświatowe
Cel szczegółowy 2	Wspieranie działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież. Wzmacnianie czynników chroniących i motywujących do większej aktywności w życiu społecznym		

Działanie		Wskaźnik	Podmiot realizujący
1	Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez rodziny, dzieci i młodzież: finansowanie zajęć, imprez i projektów realizowanych przez organizacje sportowe oraz placówki; organizowanie imprez i programów sportowo-rekreacyjnych, wspieranie rozwoju młodych talentów, wspieranie drużyn harcerskich, wolontariuszy, wyjazd do Lichenia, Dzień Dziecka, biegi przełajowe, konkurs plastyczny	1. Rodzaj i liczba sfinansowanych zajęć, imprez, projektów, konkursów.	GKRPA, Pełnomocnik, placówki oświatowe, zespół interdyscyplinarny, GOPS, GOK
2	Współfinansowanie działań profilaktycznych i wyposażenie świetlic na terenie gminy Grunwald szczególnie tych, które organizują zajęcia dla dzieci i młodzieży w dni wolne od nauki	1. Rodzaj i liczba dofinansowanych działań profilaktycznych; 2. Liczba wyposażonych świetlic.	GKRPA, Pełnomocnik, GOK
Cel szczegółowy 3		Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i innych uzależnień oraz przemocy w rodzinie. Współpraca z organizacjami i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki, rehabilitacji uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	
Działanie		Wskaźnik	Podmiot realizujący
1	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez kierowanie do Centrum Integracji Społecznej	1. Liczba osób skierowanych do CIS;	GKRPA, Pełnomocnik, GOPS, PKPS
2	Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych, realizujących działania z zakresu profilaktyki	2. Liczba dofinansowanych działań.	UG, GKRPA, Pełnomocnik, organizacje pozarządowe
3	Wspieranie działalności grup samopomocowych i towarzystw trzeźwościowych	1. Liczba wspieranych grup samopomocowych i towarzystw trzeźwościowych.	GKRPA, Pełnomocnik, organizacje pozarządowe
4	Prowadzenie edukacji publicznej w obszarze profilaktyki i zachowań ryzykownych, przeciwdziałania przemocy	1. Liczba spotkań; 2. Liczba osób uczestniczących w spotkaniach;	GKRPA, zespół interdyscyplinarny, Pełnomocnik

	w rodzinie i promocji zdrowego stylu życia	3. Liczba placówek prowadzących edukację publiczną.	
5	Uczestniczenie w posiedzeniach zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz spotkaniach grup roboczych w ramach procedury „Niebieskie Karty”	1. Liczba posiedzeń ZI, w których uczestniczył członek GKRPA; 2. Liczba spotkań grup roboczych, w których uczestniczył członek GKRPA.	Pełnomocnik, GKRPA
Cel szczegółowy 4		Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie, używających substancji psychoaktywnych oraz członków rodzin osób nadużywających alkoholu i substancji psychoaktywnych.	
Działanie		Wskaźnik	Podmiot realizujący
1	Monitorowanie liczby osób korzystających z usług w placówkach terapii uzależnień	1. Liczba wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia; 2. Liczba informacji/zaświadczeń od osób, które odbyły leczenie odwykowe oraz z placówek lecznictwa odwykowego.	GKRPA, Pełnomocnik
2	Prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin	1. Liczba specjalistów dyżurujących w PIK; 2. Liczba osób korzystających z PIK.	GKRPA, Pełnomocnik
Cel szczegółowy 5		Zapewnienie działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gierzwądzie	
Działanie		Wskaźnik	Podmiot realizujący
1	Tworzenie warunków do pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gierzwądzie – wynagrodzenia dla członków GKRPA, obsługa administracyjna, doposażenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego, pokrywanie kosztów sądowych, wydawania opinii przez biegłych orzekających w sprawie uzależnienia od alkoholu oraz innych niezbędnych	1. Liczba osób objętych działaniami; 2. Liczba osób zaproszonych na rozmowę motywującą; 3. Liczba osób skierowanych na badanie biegłych; 4. Liczba wniosków skierowanych do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.	GKRPA, Pełnomocnik

	kosztów związanych z działaniem Komisji		
Cel szczegółowy 6.		Ograniczenie dostępu do alkoholu	
	Działanie	Wskaźnik	Podmiot realizujący
1	Współpraca z policją w zakresie przestrzegania prawa dotyczącego spożywania alkoholu w miejscach publicznych.	1. Liczba wspólnych przedsięwzięć.	GKRPA, Pełnomocnik, Policja
2	Kontrola punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.	1. Liczba przeprowadzonych kontroli; 2. Liczba skontrolowanych punktów sprzedaży.	GKRPA, Pełnomocnik
3	Organizacja szkoleń dla właścicieli sklepów i sprzedawców napojów alkoholowych.	1. Liczba zorganizowanych szkoleń; 2. Liczba przeszkolonych osób.	GKRPA, Pełnomocnik,
4	Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych.	1. Liczba zaopiniowanych wniosków.	GKRPA, Pełnomocnik
5	Występowanie przed sądem w roli oskarżyciela posiłkowego, w przypadku zaistnienia takiej konieczności.	1. Liczba wystąpień przed sądem w roli oskarżyciela posiłkowego.	GKRPA, Pełnomocnik

V. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Pełnomocnika ds. profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Finansowanie prac Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- Przewodniczący GKRPA – 20% minimalnego wynagrodzenia za udział w posiedzeniu Komisji;
- Sekretarz GKRPA – 15% minimalnego wynagrodzenia za udział w posiedzeniu Komisji;
- Członkowie GKRPA – 8% minimalnego wynagrodzenia za udział w posiedzeniu Komisji.

Podstawą do każdorazowej wypłaty wynagrodzenia za prace w Komisji jest lista obecności.

2. Wynagrodzenie członków Komisji za udział w rozprawie sądowej dotyczącej zobowiązania do leczenia uzależnienia – 8% minimalnego wynagrodzenia.
3. Wynagrodzenie członków Komisji prowadzących kontrolę punktów sprzedaży napojów alkoholowych – 8% minimalnego wynagrodzenia. Podstawą do wypłaty wynagrodzenia jest protokół zbiorczy z przeprowadzonej kontroli.
4. Wynagrodzenie Pełnomocnika Wójta Gminy Grunwald ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – wynagrodzenie zryczałtowane – umowa zlecenie.

VI. Zasady realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i innych uzależnień:

1. Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i innych uzależnień na lata 2022 - 2025 jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na czele z Pełnomocnikiem Wójta Gminy Grunwald ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i innych uzależnień na lata 2022-2025 będzie realizowany przez cały ten okres w ramach środków finansowych pochodzących z budżetu gminy z opłat za wydanie i korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
3. Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ma siedzibę w Gminnym Ośrodku Kultury w Gierzwałdzie – pokój nr 18. W punkcie porad i konsultacji udziela:
 - Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
 - psycholog- specjalista terapii uzależnień
 - specjalista ds. pomocy ofiarom przemocy w rodzinie
 - specjalista pomocy psychologicznej.

VII. Oczekiwane efekty

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i innych uzależnień na lata 2022 - 2025 zakłada następujące rezultaty:

- podniesienie świadomości mieszkańców Gminy Grunwald w zakresie skutków nadużywania napoi alkoholowych, używania narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych ;
- zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnych w działania związane z ograniczeniem spożycia napoi alkoholowych, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych;
- udzielenie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom;
- zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach wynikających z uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych;
- udzielenie specjalistycznej pomocy dla rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Opracowała: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gierzwaldzie